

**Quicksan flora en fauna
Twee percelen tussen
de Heuvelstraat en
de Deventerweg te Laren (Gld)**

Opdrachtgever

Van der Poel Milieu BV
Postbus 71
7475 ZH Markelo

Hamabest BV

Postbus 676
7400 AR Deventer
Rostockstraat 12 A

T. 0570 – 63 81 81
F. 0570 – 60 82 72

info@hamabest.nl
www.hamabest.nl

Rapport

R12.354-JMW-F01
27 augustus 2012
29 pagina's

Auteur:

ing. J.M. de Wever

Projectleider:

ing. J.M. de Wever

Autorisatie:

Quickscan
flora en fauna

Twee percelen tussen
de Deventerweg en
de Heuvelstraat
te Laren (Gld)

Projectgegevens

Locatiegegevens

Gebruik	: Voormalige siertuin en moestuin
Toekomstig gebruik	: Woonzorgcentrum
Plaats	: Laren (Gld)
Voorgenomen activiteit	: Rooien groenstructuren, bouw zorgcentrum

Veldbezoek

Datum veldinspectie	: 9 augustus 2012 16 augustus 2012 (avond) 24 augustus 2012
---------------------	---

Adviseur Hamabest	: De heer J.M. de Wever
-------------------	-------------------------

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever of Hamabest BV

Samenvatting

In opdracht van Van der Poel Milieu Bv heeft Hamabest BV op twee percelen, gelegen tussen de Deventerweg en de Heuvelstraat te Laren (gemeente Lochem), een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige vigerende natuurwetgeving.

Het onderzoeksgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Laren en betreft een verwaarloosde siertuin en een moestuin.

Het plangebied is nabij de Ecologische Hoofdstructuur (binnen een straal van 1.000 meter) gelegen, maar niet nabij een Natura2000-gebied.

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is het voornemen van de initiatiefnemer om een woonzorgcentrum te realiseren. In dit kader zullen diverse groenstructuren moeten worden gerooid. Er zullen geen oppervlaktewateren worden gedempt of opstallen worden geamoveerd.

Deze ingrepen vallen binnen de Flora- en faunawet onder het belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op een bronnenonderzoek en meerdere veldbezoeken.

Deze veldbezoeken hebben overdag op 9 en 24 augustus en 's avonds op 16 augustus 2012 plaatsgevonden.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingreep in het plangebied procedurele gevolgen zijn betreft de Flora- en faunawet en overige vigerende relevante wetgeving.

EHS
Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied, maar wel nabij de Ecologische Hoofdstructuur. ▪ Zover het te bepalen is in het kader van onderhavige quickscan zijn er geen significant negatieve gevolgen te verwachten voor de functionaliteit en de kernkwaliteiten van de Ecologische Hoofdstructuur.
Vogels
De groenstructuren binnen het plangebied worden gebruikt als broedlocatie voor algemeen voorkomende vogelsoorten. ▪ De rooiwerkzaamheden zullen buiten het broedseizoen van de aanwezige soorten moeten plaatsvinden (hoofdstuk 6; vogels).

Flora- en faunawet

Er zijn geen (streng of strikt) beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het daadwerkelijke plangebied.

- Op basis van deze bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied.

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing. Zeker betreft het feit dat diverse algemeen voorkomende soorten voorkomen is onderstaande artikel van groot belang.

- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	7
1.1	Aanleiding.....	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Volledigheid onderzoek.....	7
2	Wettelijk kader.....	8
2.1	Gebiedsbescherming.....	8
2.1.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	8
2.1.2	Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998.....	9
2.1.3	EHS.....	9
2.2	Soortbescherming.....	9
2.2.1	Flora- en faunawet.....	10
2.2.2	Uitvoering Flora- en faunawet.....	10
3	Onderzoeksopzet.....	12
3.1	Deskresearch.....	12
3.2	Veldbezoek.....	12
4	Situatiebeschrijving.....	13
4.1	Huidige situatie.....	13
4.2	Gewenste toekomstige situatie.....	14
5	Bevindingen onderzoek.....	15
5.1	Bevindingen deskresearch.....	15
5.2	Bevindingen veldonderzoek.....	16
6	Effectenbeoordeling.....	18
7	Conclusie en kort advies.....	20
7.1	Conclusie.....	20
7.2	Kort advies.....	21

Bijlagen:

- 1 Vogelvide;
- 2 Kaart waargenomen vleermuizen
- 3 Literatuurlijst.

1 Inleiding

In opdracht van Van der Poel Milieu Bv heeft Hamabest BV op twee percelen, gelegen tussen de Deventerweg en de Heuvelstraat te Laren (gemeente Lochem), een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en overige vigerende natuurwetgeving.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is het voornemen van de initiatiefnemer om een woonzorgcentrum te realiseren. In dit kader zullen diverse groenstructuren moeten worden gerooid.

De hierboven beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor aanwezige flora- en faunasoorten op de locatie.

In verband met het inwerktreding van de Flora- en Faunawet op 1 april 2002 en de vigerende regelgeving in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en/ of sloopactiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- liggen er beschermde natuurgebieden, zoals de EHS of Natura2000-gebieden in de directe omgeving?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten of gebieden?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende of compenserende) maatregelen genomen te worden?
- dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitend geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgment en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

2 Wettelijk kader

Hieronder wordt in het kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven.

De bescherming van natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. De Europese wet- en regelgeving uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de nationale Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kennen beide een *gebiedbeschermings*- en een *soortenbescherming*component. De gebiedbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Het aspect soortenbescherming is in de Flora- en faunawet opgenomen. De soort- en gebiedbescherming staan geheel los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

2.1 Gebiedsbescherming

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschreven.

2.1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurgebieden en andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ), de zogenaamde Natura2000 gebieden. Natura2000 is een wijd Europees ecologisch netwerk van beschermde gebieden dat bestaat uit:

- Speciale Beschermingszones (SBZ-V) van de **Vogelrichtlijn**
- Speciale Beschermingszones (SBZ-H) van de **Habitatrichtlijn**

In het kader hieronder worden voor de Natura2000 gebieden de algemene Nederlandse instandhoudingdoelstellingen weergegeven, zoals opgesteld door het ministerie van LNV.

Instandhoudingdoelen Natuurbeschermingswet 1998

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

2.1.2 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000 gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

2.1.3 EHS

Vaak vallen de Natura2000 gebieden samen met de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

2.2 Soortbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving beschreven.

2.2.1 Flora- en faunawet

Het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is in de Flora- en faunawet geregeld. Deze wet hanteert daarbij het 'nee, tenzij principe'. Dit betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet	
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:</u>	
Artikel 8:	Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van Planten.
<u>Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:</u>	
Artikel 9:	Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren. Het met bovenstaande doelen opsporen van dieren.
Artikel 10:	Het opzettelijk verontrusten van dieren.
Artikel 11:	Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren.
Artikel 13:	Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

2.2.2 Uitvoering Flora- en faunawet

Bij ruimtelijke ingrepen is soortbescherming van toepassing op de huidige aanwezige soorten in het plangebied of in de directe omgeving.

Indien zogenaamde 'strikt' beschermde soorten voorkomen is bescherming in het kader van de Habitatrichtlijn en/of Flora- en faunawet van toepassing. Aan de hand van de quickscan of een nader onderzoek kan een ontheffing (positieve afwijzing) worden aangevraagd. Het kan echter ook zo zijn dat een aanvullend project- en compensatieplan noodzakelijk is, om de effecten van de ingreep in detail te beschrijven en mitigerende en compenserende maatregelen uit te werken. Indien het zogenaamde 'niet strikt' beschermde soorten betreft, is bescherming in het kader van de Flora- en faunawet van toepassing. Voor enkele "niet strikt" beschermde soorten is een algemene vrijstelling van toepassing.

In het geval van ruimtelijke ingrepen zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen (zoals vermeld op de voorgaande pagina) alleen mogelijk onder strikte voorwaarden.

Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (ontheffing voor ruimtelijke ingreep) moeten worden aangevraagd.

Bij het beoordelen van aanvragen voor een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten. Deze drie categorieën worden hieronder verklaard. Aanvullend is de status van de Rode Lijst soorten vermeld.

Categorie 1; strikt beschermde soorten

Inheemse vogels alsmede planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (ct. art. 75).

Voor planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten kan alleen ontheffing worden verleend indien geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, en wanneer sprake is van een dwingende reden van openbaar belang (dit zijn: volksgezondheid, veiligheid, milieu en dwingende redenen van sociaal economische aard). Tevens mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan kan daarom vereist zijn. Alleen voor inheemse vogels geldt dat dwingende redenen van groot openbaar belang geen reden zijn voor het verlenen van een ontheffing. De Vogelrichtlijn staat dat niet toe.

Categorie 2; minder algemeen voorkomende soorten

Onder categorie 2 vallen minder algemene soorten die niet onder punt 1 zijn genoemd.

Voorals beschermde soorten die vermeld zijn op de verschillende Rode Lijsten (en dus op een of andere manier 'gevoelig', 'kwetsbaar' of 'bedreigd' zijn) vallen onder deze groep.

Ontheffing kan worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Er dienen mitigerende en/of compenserende maatregelen genomen te worden.

Categorie 3; algemeen voorkomende soorten

Soorten uit de categorieën 1 en 2 gelden samen als zogenaamde 'strikt' beschermde soorten, soorten uit categorie 3 gelden als 'niet strikt' beschermde soorten.

Voor soorten uit categorie 3 kan zonder verdere toetsing aan de hand van de bovenstaande criteria ontheffing worden verleend voor verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden, indien er sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig behoud of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Er zal moeten worden gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode.

Rode Lijst soorten

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

3 Onderzoeksopzet

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van (streng en strikt) beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens is de locatie meerdere malen bezocht.

3.1 Deskresearch

Alvorens het terrein is bezocht, zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen (onder andere telmee.nl, waarneming.nl en zoogdierenatlas.nl) geraadpleegd. De waarnemingen zijn gedaan tussen 2002 en 2012. Hierdoor is indicatief een beeld verkregen of er (strikt) beschermde soorten voorkomen in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Deze atlasgegevens zijn afkomstig van de Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO).

De website van de provincie Gelderland 'Atlas Gelderland' is geraadpleegd op 8 augustus 2012

3.2 Veldbezoek

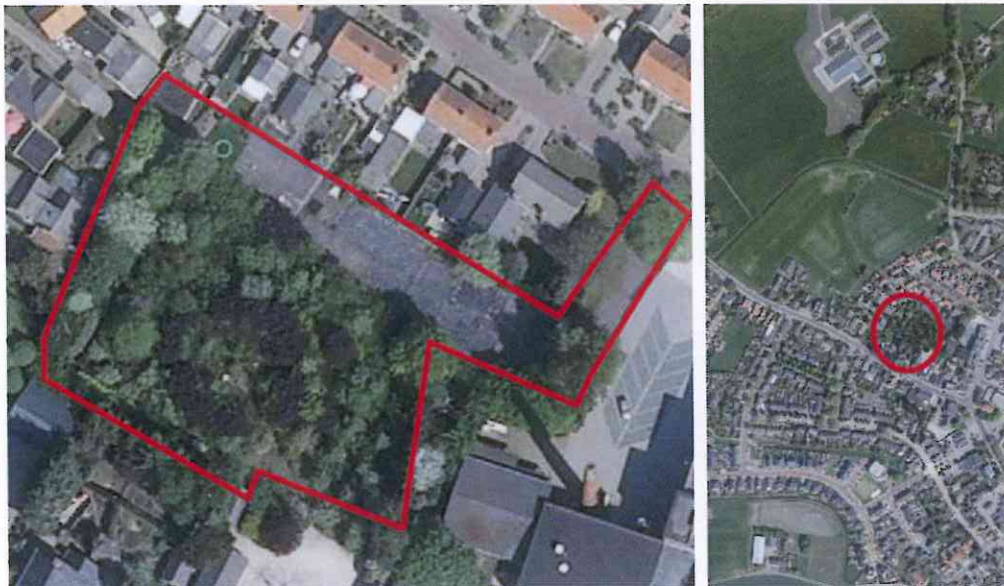
Het plangebied is meerdere malen bezocht. Op 9 augustus, een warme, droge dag met een temperatuur van circa 22°C, is het eerste bezoek afgelegd. Door het ondoordringbare karakter van het plangebied is op 24 augustus, een half bewolkte dag met een temperatuur van circa 21°C, een tweede bezoek afgelegd. Alvorens dit bezoek zijn door de eigenaar diverse groenstructuren gerooid waardoor er paden zijn ontstaan. Door middel van deze paden was het gehele onderzoeksgebied beter te bereiken en te onderzoeken. Om een idee te krijgen hoe het plangebied gebruikt wordt door soorten die in de avonduren of de nacht actief zijn is op 16 augustus, een warme, windstille avond met een temperatuur van rond de 18°C, het plangebied in de avonduren (20.30- 23.00 uur) eveneens onderzocht.

Tijdens deze veldonderzoeken is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, hollen, uitwerpselen, haren, etc.).

4 Situatiebeschrijving

In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Tijdens het veldbezoek is ook de directe omgeving van dit onderzoeksgebied bekeken.

4.1 Huidige situatie

Afbeelding 1 en 2: Situering onderzocht gebied (bron: Atlas Gelderland).

Het onderzoeksgebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Laren en betreft een verwaarloosde siertuin en een moestuin. De tuin is geruime tijd geleden aangelegd als fotolocatie. De tuin is echter uit gebruik genomen en sindsdien verwaarloosd. Hierdoor heeft de flora kans gezien om ongeremd te kunnen groeien tot een bijna ondoordringbare vegetatie. De vegetatie bestaat met name uit aangeplante en snelgroeiende soorten. Door het relatief jonge bestaan zijn er geen hele hoge en dikke bomen aanwezig.

De directe omgeving bestaat uit de bebouwde kom van Laren.

Foto's: Indrukken plangebied. Moestuin en verwaarloosde tuin (veldbezoek 9 augustus 2012)

Foto's: Indrukken plangebied. Veldbezoek 24 augustus 2012.

4.2 Gewenste toekomstige situatie

De initiatiefnemer is voornemens een woonzorggebouw te realiseren, waarvoor diverse parkeergelegenheden en een toegangsweg aangelegd moeten worden. In dit kader zullen de aanwezige groenstructuren en de moestuin moeten worden verwijderd.

Deze ingrepen vallen binnen de Flora- en faunawet onder het belang j: de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

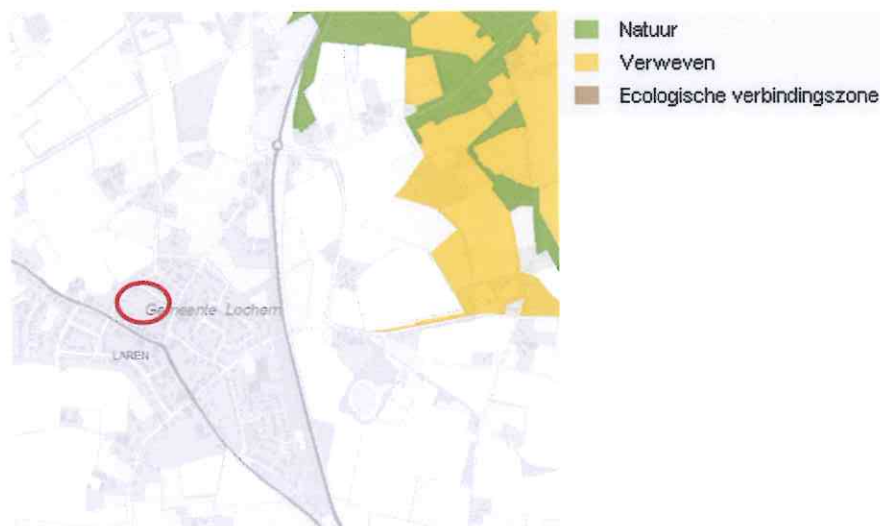
5 Bevindingen onderzoek

Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van de veldonderzoeken.

5.1 Bevindingen deskresearch

Natura2000 en EHS

Het plangebied is gelegen nabij (circa 700 meter) de Ecologische Hoofdstructuur, dat op deze locatie (oostelijk) de functie 'verweven' heeft, maar niet nabij (binnen een straal van 1.000 meter) een Natura2000-gebied.

Afbeelding 3: Ligging plangebied t.o.v. de Ecologische Hoofdstructuur.

In het natuurbeheerplan 2012 van de provincie Gelderland heeft het plangebied geen specifiek beheertype toegekend gekregen.

Er zijn volgens de geraadpleegde atlanten binnen het kilometerhok diverse streng en strikt beschermde diersoorten, zoals de das, steenmarter, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis en de eekhoorn waargenomen.

5.2 Bevindingen veldonderzoek

Hieronder zijn de bevindingen van alle veldonderzoeken voor de relevante soortgroepen opgenomen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen wilde vaatplanten aangetroffen welke beschermd zijn.

Het gehele perceel heeft een verwilderd karakter, met veel gecultiveerde soorten. Voorkomende soorten zijn onder andere gewone vlier, berk, lariks, tulpenboom, Amerikaans eik, diverse soorten esdoorns, diverse prunussoorten, vlinderstruik, roos, wilde lijsterbes, skimmia, laurier, hulst, wilgenroosje, karmozijnbes, veel hazelaar, hortensia, dwergmispel, kardinaalsmuts, pruikenboom, hondsroos, spar, hosta, guldenroede, Sint-Janskruis, heder (veel) en wilgenroosje.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen en rondom het perceel diverse vogelsoorten, zoals de merel, houtduif, winterkoning, koolmees en een roodborst waargenomen.

Met name tijdens het tweede bezoek, na het toegankelijk maken van de locatie, zijn diverse nestresten aangetroffen van onder andere merels en (waarschijnlijk) groenlingen en de winterkoning. Op de grond is veel mos te vinden waarvan de nesten gemaakt kunnen worden. Op een vlakke siertafel, die onderdeel uitmaakte van de siertuin, zijn kapotte slakkenhuizen aangetroffen. Dit kan duiden op de aanwezigheid van een zanglijster.

Verblijfplaatsen van uilen, roofvogels en spechten zijn niet waargenomen, evenals sporen die duiden op de aanwezigheid van exemplaren. Overige jaarrond beschermde nesten zijn eveneens waargenomen.

Zoogdieren

Er zijn binnen het plangebied geen opstallen aanwezig waarin zich verblijfplaatsen van vleermuizen of steenmarters kunnen bevinden. De aanwezige bomen zijn relatief jong waardoor er binnen het daadwerkelijke plangebied geen geschikte bomen (dikkere bomen met scheuren, holen en loszittend schors) aanwezig zijn waarin verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen voorkomen.

Tijdens het schemeronderzoek zijn meerdere vleermuissoorten foeragerend waargenomen, met name boven de moestuin. Het betrof die avond exemplaren van de laatvlieger (3 exemplaren) en later ook exemplaren van de gewone dwergvleermuis (4 exemplaren). De waarnemingen worden in bijlage 2 weergegeven. De directe omgeving van het plangebied biedt diverse potentiële verblijfplaatsen voor deze gebouwde bewonende vleermuizen. Dit kan een verklaring zijn voor de verschijning van exemplaren direct na zonsondergang. Na ongeveer een uur na zonsondergang namen de activiteiten af en leken de exemplaren ergens anders naar toe gegaan te zijn om te foerageren.

Er zijn geen sporen aangetroffen of waarnemingen van exemplaren van steenmarters geweest. Volgens een geïnterviewde is in het verleden een steenmarter waargenomen op de parkeerplaats achter de voormalige melkfabriek. De steenmarter

kan het gebied gebruiken om te foerageren, daar er diverse prooidieren en overige voedselbronnen voorkomen.

Er zijn geen vaste verblijfplaatsen van de eekhoorn of das aangetroffen binnen het plangebied. Ook zijn er geen sporen, zoals vraat- of mestsporen, aangetroffen.

Er zijn sporen aangetroffen en visuele waarnemingen gedaan van konijnen in en rondom het plangebied. Holen en diverse vraatsporen (aan hazelnoten) wijzen op de aanwezigheid van algemeen voorkomende muizen, waaronder de bosmuis.

Overige algemeen voorkomende soorten (Flijst 1), zoals egels en kleine marterachtigen, kunnen eveneens worden verwacht.

Overige soorten

Binnen het daadwerkelijke plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Toch zijn er, met name tijdens het eerste bezoek, diverse waarnemingen van de bruine kikker gedaan. Binnen het plangebied is veel beschutting aanwezig en is daarmee geschikt als landhabitat voor deze soort.

De redelijk geïsoleerde ligging, het karakter en het ontbreken van oppervlaktewater maakt dat veeleisende streng en strikt beschermde exemplaren van soortgroepen als reptielen, amfibieën, vissen, kevers, dagvlinders en libellen niet te verwachten zijn.

Algemeen voorkomende vlindersoorten zoals klein koolwitje en atalanta zijn waargenomen binnen de percelen.

6 Effectenbeoordeling

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op de aanwezige flora en fauna in het plangebied getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving.

In het kader van de Flora- en faunawet wordt nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang treft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Natura2000 en EHS

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied, maar wel nabij de Ecologische Hoofdstructuur.

Zover het te bepalen is in het kader van onderhavige quickscan zijn er geen significant negatieve gevolgen te verwachten voor de functionaliteit en de kernkwaliteiten van de Ecologische Hoofdstructuur, mede door de onderlinge afstand en het bebouwde karakter van tussenliggende percelen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten aangetroffen. De aanwezige beplanting zal grotendeels worden gerooid. Deze planten zijn toentertijd (merendeels) aangeplant in het kader van een siertuin. Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroep.

Vogels

Het pangebied wordt door meerdere soorten gebruikt om te broeden. Er zijn echter geen jaarrond beschermde nesten waargenomen. Het rooien van de beplanting zal buiten het broedseizoen moeten plaatsvinden. Het is van belang om te weten dat de Flora- en faunawet geen standaardperiode voor het broedseizoen hanteert. Het gaat erom of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Als richtdatum kan, in onderhavige situatie, 15 maart tot eind augustus worden aangehouden.

Om in de toekomstige situatie nestgelegenheid te creëren voor soorten als de huismus, kunnen zogenaamde vogelvides of nestkasten worden toegepast in de nieuwbouw. Bijlage één geeft hierover meer informatie.

De verwachting is dat in de nieuwe situatie eveneens groenstructuren zullen worden aangeplant. Dichte structuren en vruchtdragende soorten lokken diverse soorten vogels.

Negatieve effecten zijn, indien de bovengenoemde voorwaarden wordt nageleefd, niet te verwachten aangaande deze doelsoort.

Zoogdieren

Er zijn binnen het plangebied geen opstallen of bomen aanwezig waarin verblijfplaatsen van vleermuizen voorkomen. Het aantal waargenomen foeragerende exemplaren was tijdens het schemeronderzoek beperkt, maar duidelijk is dat het plangebied wordt gebruikt als foerageergebied. In de directe omgeving zijn diverse alternatieve foerageergebieden.

Door in de toekomstige situatie voldoende groenstructuren te realiseren/ behouden zullen vleermuizen kunnen blijven foerageren binnen het plangebied. Om verblijfplaatsen te beiden aan exemplaren kunnen speciale vleermuiskasten worden opgehangen of verblijfplaatsen in de nieuwbouw worden geïntegreerd. Hierover is veel te vinden op internet, zoals op de site van Vivara, Waveka of de Zoogdierverseniging.

Er zijn geen sporen aangetroffen van streng of strikt beschermde grondgebonden zoogdieren. Het plangebied wordt door diverse kleine grondgebonden zoogdieren gebruikt. Tijdens het rooien dienen de aanwezige exemplaren de mogelijkheid te krijgen om te vluchten (zorgplicht). Dit kan het beste door één richting op te werken, en dan het liefst naar een groene en structuurrijke te handhaven locatie. Het verdient sterk de voorkeur om het rooien voor de winterperiode te doen (september/ oktober), voordat soorten als de egel in winterrust gaan en minder mobiel zijn. Voor algemeen voorkomende soorten (FFlijst 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Overige soorten

Het plangebied dient als landhabitat voor bijvoorbeeld de bruine kikker.

Tijdens het rooien dienen aanwezige exemplaren de mogelijkheid te krijgen om te vluchten (zorgplicht). Dit kan het beste door één richting op te werken, en dan het liefst naar een groene en structuurrijke te handhaven locatie. Het verdient sterk de voorkeur om het rooien voor de winterperiode te doen (september/ oktober), voordat soorten in winterrust gaan en minder mobiel zijn.

Voor algemeen voorkomende soorten (FFlijst 1) geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

7 Conclusie en kort advies

Hieronder is de conclusie opgenomen over het feit of er al dan niet procedurele gevolgen zijn voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied. Tevens wordt er een kort advies gegeven.

7.1 Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied procedurele gevolgen zijn betreft de Flora- en faunawet en overige vigerende natuurwetgeving/-beleid.

EHS

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied, maar wel nabij de Ecologische Hoofdstructuur.

- Zover het te bepalen is in het kader van onderhavige quickscan zijn er geen significant negatieve gevolgen te verwachten voor de functionaliteit en de kernkwaliteiten van de Ecologische Hoofdstructuur.

Vogels

De groenstructuren binnen het plangebied worden gebruikt als broedlocatie voor algemeen voorkomende vogelsoorten.

- De rooiwerkzaamheden zullen buiten het broedseizoen van de aanwezige soorten moeten plaatsvinden (hoofdstuk 6; vogels).

Flora- en faunawet

Er zijn geen (streng of strikt) beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het daadwerkelijke plangebied.

- Op basis van deze bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied.

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing. Zeker betreft het feit dat diverse algemeen voorkomende soorten voorkomen is onderstaande artikel van groot belang.

- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

7.2 Kort advies

Bij de toekomstige inrichting van het plangebied kan rekening worden gehouden met het stimuleren van natuurwaarden. Bij nieuwe beplanting (heggen, heesters en bomen) is het gebruik van inlandse, bloem- en vruchtdragende soorten aan te bevelen. Gebruik van inlandse soorten is vooral voor insecten en daarmee voor vleermuizen, maar ook voor vogels geschikt.

Om in de toekomstige situatie nestgelegenheid te creëren voor soorten als de huismus, kunnen bij de nieuwbouw zogenaamde 'vogelvides' of speciale nestkasten worden toegepast. Eveneens kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen worden gecreëerd.

BIJLAGE 1

VOGELVIDE

DE MUS WEER ONDER DAK

Door het verdwijnen van openbaar groen en het dichten van nestholtes in gebouwen en op daken zijn de voedsel- en nestgelegenheden voor de huismus sterk achteruit gegaan. Huismussen bewonen nestholtes niet alleen in het broedseizoen, ook in de winter gebruiken ze holtes voor beschutting. Om bestaande mussenkolonies te behouden is het van belang kunstmatige nestgelegenheden aan te bieden in de buurt van deze kolonies. De Vogelvide is speciaal hiervoor ontwikkeld en door SOYON Vogelonderzoek Nederland uitgebreid getest op een aantal locaties in Nederland. Uit deze testen is gebleken dat de huismus de Vogelvide daadwerkelijk gebruikt als nestgelegenheid.

Bron: Vogelbescherming Nederland

SNEL AFNEMENDE HUISMUSSENPOPULATIE

Huismussen leven al eeuwenlang in de buurt van mensen. De bebouwde kom en specifiek het bewoonde deel daarvan, vormt de belangrijkste leefomgeving voor de huismus. Het merendeel van de populatie broedt in dorpen en steden. Vooral in delen met veel groen en met niet al te hoge bomen voelen ze zich prettig. Huizen met pannendaken en stordige tuinen met enkele bomen en struiken, heggen en klimop, die het hele jaar door beschutting bieden, vormen een optimaal leefmilieu. Door het gebrek aan voedsel, dekking en woonruimte is het aantal huismuissen de afgelopen jaren dramatisch afgenomen. Sinds november 2004 staat de huismus op de Rode Lijst. Vooral de snelheid waarmee het aantal huismuissen afneemt is verontrustend. Sinds de jaren zestig is de stand gehalveerd.

Sroni Vogelbescherming Nederland

VOGELVIDE

Er is MONIER veel aan gelegen mee te werken aan de instandhouding van de huismus. Hiertoe is de Vogelvide ontwikkeld. Dit innovatieve product is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Vogelbescherming Nederland. De Vogelvide biedt de huismus een veilige nestgelegenheid onder de eerste rij dakpannen, ter hoogte van de dakvoet. De Vogelvide kan over de gehele dakbreedte worden aangebracht. De op maat gemaakte invliegoperingen bieden de muissen toegang tot hun onderkomen. De vogels, die in kolonie leven, kunnen met meerdere vogels tegelijk nestelen in de Vogelvide. Om een optimale nestgelegenheid te bieden aan de huismus verdient het aanbeveling om de Vogelvide aan beide zijden van het dak toe te passen.

TOEPASSING

De Vogelvide kan over het algemeen zonder bouwkundige aanpassingen onder de eerste, onderste rij dakpannen worden gemonteerd. Eventueel dient de detaillering van de dakvoet aangepast te worden. Het ontwerp van de Vogelvide voorkomt dat andere vogels, muizen etc. verder dan de Vogelvide onder het pannendak kunnen komen. Met de meegeleverde eindstukken is de Vogelvide eenvoudig aan de uiteinden af te sluiten. De Vogelvide kent een aantal geïntegreerde functies, zoals onder andere:

- Past onder vrijwel alle soorten dakpannen en op vrijwel alle soorten pannendaken
- Extra ventilatie van de dakspouw
- Bescherming van het onderdak
- Vervangt onderste, dubbele, panlat
- Snel en eenvoudig te verwerken

BOUWBESLUIT

Bij de ontwikkeling van de Vogelvide is rekening gehouden met de voorschriften zoals opgenomen in het Bouwbesluit. De Vogelvide is getoetst aan het Bouwbesluit. Als uitkomst van deze toetsing is er door het Expertisecentrum Regelgeving Bouw (ERB) een gelijkwaardigheidsverklaring opgesteld, zodat de Vogelvide zonder conflict met het Bouwbesluit kan worden toegepast. Een onderdeel van deze gelijkwaardigheidsverklaring is de bevestiging van de dakbedekking aan het onderdak, dit kan betekenen dat de tweede dakpannenrij van onderen gerekend volledig dient te worden verankerd met (Euro-)panhaken.

Voor meer informatie over de Vogelvide, de toepassing, verwerkingsinstructie en de verkoopadressen zie onze website (www.monier.nl) of www.vogelvide.nl.

Technische gegevens:

Vogelvide	
Model	Universeel toepasbaar op tengels of op het dakbeschoot
Materiaal	hoogwaardig kunststof (ABS)
Kleur	antraciet
Afmetingen	werkende breedte ca. 1.000 mm
Verpakking	5 stuks per doos, inclusief bevestigingsmateriaal en 2 eindstukken

Breng de gierzwaluw en de huismus weer onder de pannen.

Wist u dat veel vogelsoorten langzaam maar zeker verdwijnen omdat ze nauwelijks nog kunnen broeden onder daken? De populaties van de gierzwaluw en de huismus, die vroeger een plekje vonden onder het dak, lopen door de toepassing van steeds striktere bouwregels enorm terug. Reden voor GierzwaluwBescherming Nederland en MONIER om actie te ondernemen. Want een degelijk dak boven het hoofd is niet alleen voor de mens, maar ook voor menig dier een primaire levensbehoefte.

De Gierzwaluwpan en de Huismussenpan.

Met het oog op een beter milieu ontwikkelde MONIER twee bijzondere dakpantypen: de Gierzwaluwpan en de Huismussenpan. Deze eerste pan kwam tot stand in nauwe samenwerking met GierzwaluwBescherming Nederland. Beide pannen zijn ontworpen om de vogels een veilige broedplaats te bieden, zonder dat daarvoor omslachtige aanpassingen nodig zijn aan het pannendak. Dankzij het bijpassende nestkastje behoren bevulling en beschadiging van het onderdak definitief tot het verleden. MONIER levert de vogelpannen zowel in beton als in keramiek. In een beter milieu hebben vogels de ruimte. Gun ze die ruimte met de vogelpannen van MONIER.

HUISMUSSEN PAN

- Beschikbaar voor de dakpanmodellen Sneldek, Neroma, Stonewold, Astratto, Utrechter, Tuile du Nord (beton), VH-Variabel, OVH 200, OVH 206, De Nieuwe Hollander, Oude Holle, Tuile Plat en Tuile du Nord (keramiek).

GIERZWALUW PAN

- Beschikbaar voor de dakpanmodellen Sneldek, Neroma, Stonewold, Astratto, Utrechter, Tuile du Nord (beton), VH-Variabel, OVH 200, OVH 206, De Nieuwe Hollander, Oude Holle, Tuile Plat en Tuile du Nord (keramiek).

NESTKASTJE

UNIVERSEEL

- Universeel toepasbaar bij Huismussen- en Gierzwaluwpan.
- Materiaal: houten basisplaat (kleur naturel) afgewerkt met geïmpregneerde PUR-schuimstrook.
- Afmetingen nestkastje: ca. 250 x 600 mm.

BIJLAGE 2

KAART WAARNGENOMEN VLEERMUIZEN

Legenda

Foeragerende laatvlieger

Foeragerende dwergvleermuis

BIJLAGE 3

LITERATUURLIJST

Boeve, M.N., Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
Broekhuizen, S e.a., Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992
Den Held, J.J., Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1991
IKC Natuurbeheer, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
Meesters, G., Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
Meijden R. Van der, Heukels' Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
Parmentier, F, Paassen A van, Steenuil onder de pannen – maatregelencatalogus, 2009
Sovon Vogelonderzoek Nederland, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
Spohn, R., Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
Spohn, R., Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
Sterry, P., Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
Vogelbescherming Nederland, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

www.ags.prvgld.nl
www.ravon.nl
www.sovon.nl
www.telmee.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.vzz.nl
www.waarneming.nl
www.zoogdieratlas.nl